සවියෙන් පෙරට අපි එකට

e- ඉගෙනුම් පාසල

හොරණ අධ්‍යාපන කලාපය

ශ්‍රේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
10	ඉතිහාසය	2	6. ඓතිහාසික දැනුම සහ එහි ප්‍රායෝගික ආදේශනය

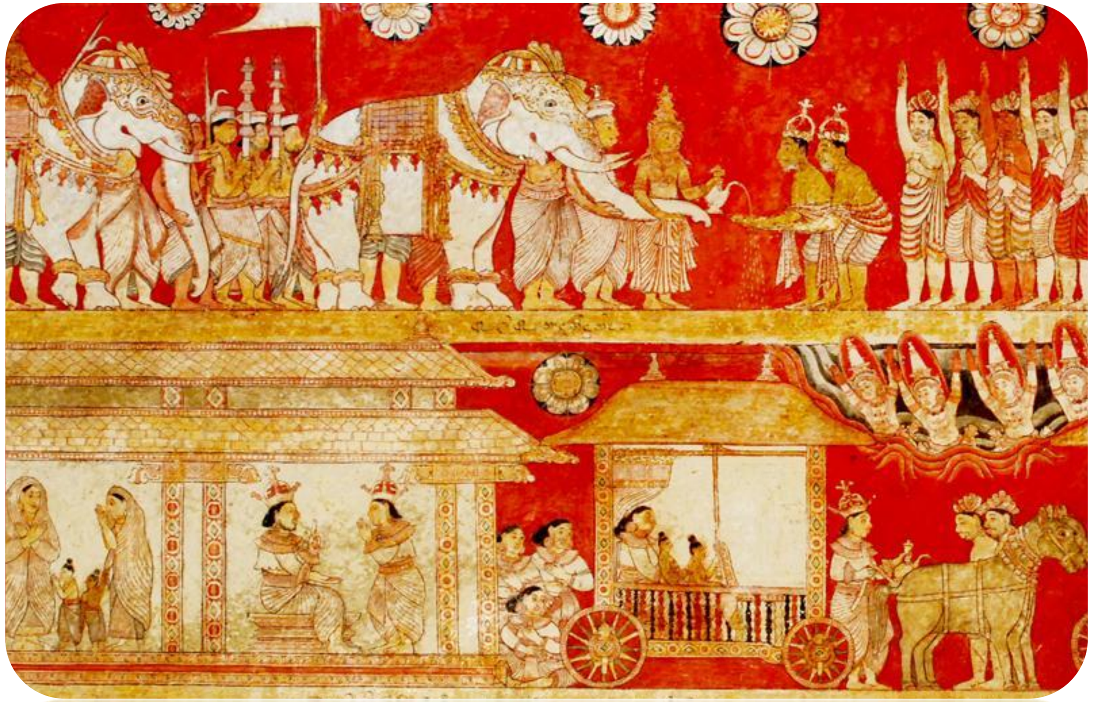

සැකසුම:කේ රාජිකා කුමුදිනී

බප/හො/දීපාලෝක මහා විද්‍යාලය

6.1
ඓතිහාසික යුගයේ සමාජ සංවිධානය

හැඳින්වීම :-

- ඕනෑම සමාජයක් සමතුලිතව පවතින්නේ දැනුම පාදක කොටගෙනය. එම දැනුම එම සමාජයට අයත් ස්වභාවික පරිසරයට සහ ඊට අනුකූලව ජීවත්වීමේදී නිර්මාණය වන සංස්කෘතියට අදාළ වන පරිදි ගොඩ නැගේ.
- එම දැනුම් පද්ධතිය එය අයත් සමාජයේ නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව තිරසාර පැවැත්ම තහවුරු කරයි.

- ඓතිහාසික සමාජයක් නිපද වූ එවැනි දැනුම සංස්කෘතික උරුමය ලෙස හැඳින්වේ. මෙම දැනුම් ව්‍යූහ වර්තමාන සමාජයට ද විවිධ අත්දැකීම් ලබා දෙයි.

ලංකාවේ පැරණි සමාජ සංවිධානය

ඓතිහාසික යුගයේ සමාජ සංවිධානය(social organization)

➢ සමාජ සංවිධානය යනු

කිසියම් සමාජයක් තිරසාර ලෙස පවත්වා ගෙන යාමට ඉවහල් වන එකී සමාජයේ වෙසෙන පුද්ගලයන් අතර හා කන්ඩායම් අතර පවතින සම්බන්ධතාවල ස්වරූපයයි.

➢ සමාජ සංවිධානයක අවශ්‍යතාව

1) ඕනෑම දෙයක් සාර්ථක වීමට සංවිධානාත්මක බවක් තිබිය යුතුය. එවැනි සංවිධානාත්මක බවක් නොමැති වුවහොත් එම සමාජයේ නීතිය ,ආචාර ධර්ම සහ සාම්ප්‍රදායික ඇගයුම් විනාශ වී එම සමාජය සාමකාමී බවින් තොර වී යයි.
2) ශ්‍රී ලාංකීය ඓතිහාසික පසුබිම තුල එම සංවිධානාත්මක බව රැක ගැනීමට කාර්යශූර පාලකයින් කටයුතු කල ආකාරය මැනවින් හඳුනාගත හැක.

➢ සමාජ සංවිධානයක ලක්ෂණ

- පුද්ගල සම්බන්ධතාවල අනුපිළිවෙලක් (සමාජයක් තුළ සමාජ ධූරාවලියක්) තිබිය යුතුය.
  - **සිරස් ධූරාවලිය** - ඉහළ සිට පහළට අනුපිළිවෙළට සකස් වීම.
  - **තිරස් ධූරාවලිය** - සමාන්තර බලයෙන් යුත් ව්‍යුහයක් නම් එය තිරස් ධූරාවලියකි.[එක සමාන මට්ටමේ]

උදා - ඇමතිවරු

සේනාධිපතිවරු

භාණ්ඩාගාරිකවරුන්

පැරණි ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති සමාජ සංවිධානයේ ස්වරූපය

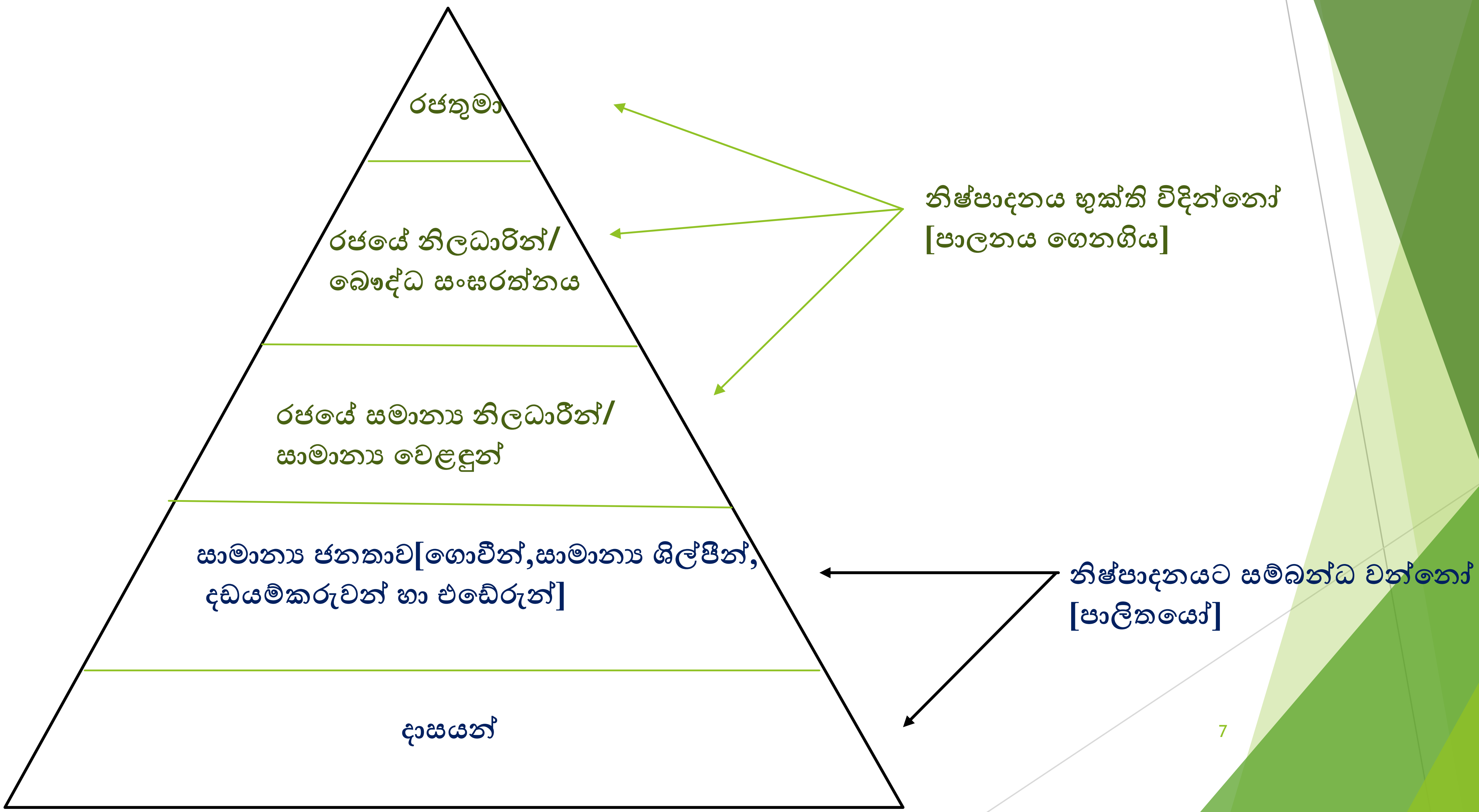

සමාජ ධූරාවලියේ එකිනෙක කණ්ඩායම් වලට පැවරුණු කාර්ය භාරය

- **ඉහළම ස්ථානය -රජතුමා**

- සමාජ ධූරාවලියේ ඉහලින්ම පිහිටයි
- බෝසත් ගුණයෙන් යුක්ත විය යුතුය
- රාජ්‍ය හිමිකම පරම්පරාවෙන් හිමිවිය යුතුය
- රජු උත්තරීතරය

උදා-රජු රටවැසියාට ඊශ්වර බව දැක්වෙන “නර ඉසෙර ”යන භාවිතය [දඹුලු විහාරයේ කූටකණ්ණ තිස්ස රජු කර වූ සෙල්ලිපිය -රජු ජනතාවට ඊශ්වරයෙකු වේ]

සමාජ ධූරාවලියේ එකිනෙක කණ්ඩායම් වලට පැවරුණු කාර්ය භාරය

- **දෙවන ස්ථරය -මහා සංඝරත්නය ඇතුළු සමාජයේ ප්‍රභූන්**
- මහා සංඝරත්නය -රජයට අනුශාසනා කිරීම .
- ඇතැම් අවස්ථාවල රටේ පාලන කටයුතුවලටද සහභාගී වීම .
- ක්‍රි.ව.පළමු /දෙවන සියවස්වලදී වැව් වලින් බදු අය කර ගැනීමේ බලය බෞද්ධ විහාරවලට පැවරීමට රජවරු කටයුතු කර ඇත.

රජුට සමීපව කටයුතු කළ රාජකීය නිලධාරීන් -[වංශවතුන්]

- මෙවැනි නිලධාරින් 9 වන සියවසේදී `රද්කොල් සම්දරු`- [රාජකුල ස්වාමි දරු] ලෙස හඳුන්වා ඇත.
- මහනුවර යුගය වනවිට රදළ ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ මොවුන්වය.

ප්‍රභූවරු

- ධනවත් වෙළඳ ප්‍රධානීන් /නාවික කටයුතු යෙදුණු ගුරුවරු ,වෛද්‍යවරු ආදීන්ද සමාජයේ ප්‍රභූන් ලෙස සැලකූ අතර මෙම දෙවන ස්ථරයට අයත් කිසිදු කෙනෙක් ගොවිතැන් කටයුතු සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නිරත වූයේ නැත.

තෙවන ස්ථරය

- සාමාන්‍ය ජනතාව ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රභූන් අතර සබඳතාව පැවැත් වූයේ රජයේ නිලධාරින් ආදී අතරමැදි පිරිස් හරහාය. එකී නිලධාරීන් එම තොරතුරු ඉහළ නිලධාරීන් හරහා රජුට දැන්වීය

හතරවන ස්ථරය-සාමාන්‍ය ජනතාව

- සෙල්ලිපිවල ඔවුන් හඳුන්වා ඇත්තේ "කුඩීන්"ලෙසය.
- ගොවියන්, එඬේරුන්, වලං සාදන්නන්, මැණික් කපන්නෝ, කම්මල්කරුවෝ, ධීවරයෝ, වෙනත් කටයුතුවල නියැළුනු පුද්ගලයෝ මෙම ව්‍යූහයට අයත්ය.
- මුළු සමාජයම නඩත්තු වූයේ මේ පිරිස් අතර සිටි ගොවියා නිපද වූ ආහාරවලිනි.

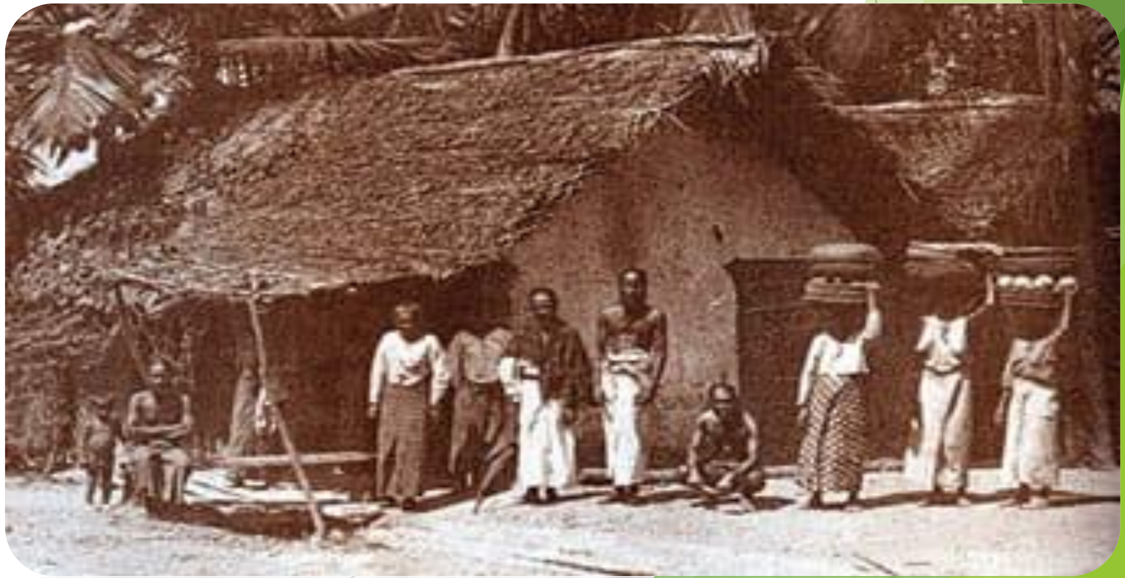

පහලම ස්ථරය-දාසයන්

- ඔවුන් සතු කාර්යය වූයේ සමාජයේ වෙනත් පුද්ගලයින්ගේ නොයෙක් වැඩ කටයුතුවල යෙදීමය.
- ඔවුන්ට නිදහස හිමි නොවුණි.
- **දාසයන් වර්ග 2කි.**

අන්වයාතදාස = පාරම්පරික දාසයින් ලෙස ගත කළ අය

ධනක්කීතදාස = කුලියට ලබාගත හැකි දාසයින්

පැරණි සමාජ සංවිධානයෙන් වර්තමානයට ගත හැකි ප්‍රායෝගික ආදර්ශ :-

- සමාජ සංවිධානයේ කණ්ඩාම් අතර යහපත් සම්බන්ධතාවක් පවත්වාගෙන යාමත්, සුභ සිද්ධිය ආරක්ෂා කිරීමත් රජු අතින් ඉටුවිය යුතුය.
- සමාජයේ අනුපිළිවෙල ගොඩ නැගී තිබෙන එක් එක් ආයතන අතර තිබෙන බැඳීම ආරක්ෂා කර ගැනීමෙන් සමාජයක් බිඳවැටීම නොදී රැක ගත හැකි බව අතීතයේ රට පාලනය කළ බුද්ධිමත් රජවරු දැන සිටියහ.
- වර්තමානයේ මෙම සංකල්ප **සමාජ ඒකාබද්ධතාව** ලෙස හඳුන්වන අතර, පාලකයින් ධාර්මික ලෙස පාලනය ගෙනයෑමට උත්සාහ කරන්නේ එම ඒකාබද්ධතාව ආරක්ෂා කරලීම සඳහාය.

6.2 නීතිය සහ සම්ප්‍රදාය

නීතිය හා සම්ප්‍රදාය

සමාජයක් යහපත් ලෙස පවත්වා ගෙන යාමට එම සමාජය විසින් සම්මත කර ගන්නා පොදු පිළිගැනීම් ආකාර දෙකකි.

පොදු සම්මත

- එම සම්මතයන් ලිඛිතව පවතිද්දී එම පොදු සම්මත ලිඛිත නීති පද්ධති ලෙසත්
- සමාජීයව පැවත එන සමාජ පිළිගැනීම් සම්ප්‍රදාය ලෙසත් හැදින් වේ

නීතිය හා සම්ප්‍රදායේ කාර්යය-

i. සමාජයේ යහපත උදෙසා මිනිසුන්ගේ සමාජ විරෝධී හැසිරීම් පාලනය

ii. සමාජයේ යහපත් බව ආරක්ෂා කිරීම

සමාජයේ යහපත් බව ආරක්ෂා කිරීමට පාලකයින් ගත් ක්‍රියාමාර්ග [නීතිය හා සම්ප්‍රදාය රැකීමට]

- නීති සම්පාදනය කිරීම
- නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- නීති නියාමනය

අතීතයේ දී නීතිය හා සම්බන්ධව පැවති ආයතන සහ නිලධාරීන්

[ක්‍රි.ව.9වන සියවසේදී මානවම්ම රජ පරපුර රාජ්‍ය කරන සමයේ කර වූ සෙල්ලිපිවලට අනුව]

1) වදාළ - ව්‍යවස්ථාදායක [නීති සම්පාදනය කරන ලද ආයතනය නැතහොත් රාජ සභාව]
2) සභාව - අධිකරණය [නීති ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන]
3) මේකාප්පර් - දණ්ඩනායක

[නීති නියාමන ආරක්ෂක නිලධාරීන් (දණ්ඩනායකයෙකු) පිලිබඳව 1වන විජයබාහු රජුගේ පනාකඩුව තඹ සන්නසේ ද සඳහන් වේ. (සින්නාරු බිම් බුදල්නා)]

දැනට ඉතිරි වී ඇති සෙල්ලිපි තොරතුරු අනුව පැරණි නීති

1) වැව් පරිපාලනය සහ රජයේ ඉඩම් පරිහරණයට අදාළ බදු අයකිරීමට අදාළ නීති ක්‍රි.ව.1-2 සියවස්වල සෙල්ලිපිවල සඳහන් වේ.

- රජයේ ඉඩම් පරිහරණයට අදාළව රජයට ගෙවිය යුතු වූයේ නිෂ්පාදනයෙන් 1/6කි.

බදු වර්ග -

a. **දකපති** - වැව්වල ජලය භාවිතා කරන්නන්ගේ අය කල බද්ද

b. **බොජකපති** - රජුට අයත් ඉඩම්වල වගා කිරීම වෙනුවෙන් ගෙවන ලද බද්ද

c. **මතරමජිබක** - ඇළ මාර්ගවල මත්ස්‍යයින් ඇල්ලීම වෙනුවෙන් රජය අය කළ බද්ද

- භාණ්ඩ ලෙසද අතීතයේදී බදු අය කරගෙන ඇත. අස්වැන්න ලෙස ගන්නා ගෙඩි 10කට එක් ගෙඩියක් රජයට ගෙවිය යුතු බව 9වන සියවසට අයත් සෙල්ලිපියක සඳහන්වේ.

වෙනත් බදු

- විදේශවලින් භාණ්ඩ ආනයනයට කිරීමේදී වරායවලින් රේගු බදු අයකිරීම.

හම්බන්තොට ගොඩවාය -ක්‍රි.ව.පලමු සියවසට අයත් සෙල්ලිපියක ගොඩවාය විහාරයට පූජාකල බව සඳහන් වෙ.

- නීති උල්ලංඝනය සමාජ සාධාරණය රැක ගැනීමට දඬුවම් පැමිණ වීමට උසාවි පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වී තිබිණි.
- මහාධිකරණය - 1වන ගජබාහු රජු පිහිටුවා ඇති සිතුල්පව්ව සෙල්ලිපියක 'මහා විනිශ්චය ශාලාවෙන් ලැබෙන දඩ මුදල් ' (මහවිනිවහි ලබනක වටිත්) සිතුල්පව්ව විහාරයේ භික්ෂූන්වන්සේලාගේ සිව්පසය සපයාගැනීමට පූජා කළ බව දැක් වේ.

පරිසරයේ නොඉඳුල් ගුණය ආරක්ෂාකිරීමට (පරිසර සඳහා) පැනවූ නීති හා පාරිසරික නීති

- **පස සෝදා යාම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා** -

නිසි කාලයට සී සෑම නොකර පුද්ගලයින්ට කළං 5ක දඩයක් පැන වූ නීතියක් කොණ්ඩවට්ටවාන් ටැම් ලිපියේ (ක්‍රි.ව.9වන සියවස සදහන් වේ)

- **කෘෂිකාර්මික කටයුතු මැනවින් පවත්වා යෑමට අදාළ ප්‍රතිපත්ති ආරක්ෂා කිරීම -**

වැව්වලින් ගොවිතැන් කරන කුඹුරු සිහිනැටි වී මිස මුං ඇට වැපිරීම නොකල යුතු බව වෙස්ස ගිරිය සෙල්ලිපියේ (හතරවන මහින්ද රජතුමා) නීති පනවා ඇත.

- **කිසිදු සතෙකු නොමැරිය යුතු බවට-**

මෙය මාඝාත නීතිය නම් වේ. ආමණ්ඩ ගාමිණී අභය රජු මෙම නීතිය පනවා ඇත.

- **මී හරකුන්,එල හරකුන්,එළුවන් ඝාතනය කරන්නට මරණ දඬුවම පැනවීම නීතිය -**

මිහින්තලා පුවරු ලිපියේ (හතරවන මිහිඳු රජු) මෙම නීතිය සඳහන් වේ.

- **ජලාශවල ජීවත්වන පක්ෂීන් නොමැරිය යුතු බවට නීතිය** -

නිශ්ශංකමල්ල රජතුමා මෙම නීතිය පනවා ඇත.

වෙළඳාම මැනවින් පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය කරන නීති (අභ්‍යන්තර වෙළඳාමට අදාළ සිවිල් නීතිය)

- ක්‍රි.ව.9 වන සියවසේදී බදුල්ල ටැම් ලිපිය මගින් (සොරබොර වැව ටැම් ලිපිය /හෝපිටිගමුව ටැම් ලිපිය ලෙසද දැක් වේ.) තුන්වන උදය රජතුමා මහියංගනය හෝපිටිගමුව වෙළඳපලේ අකටයුතු වැලැක්වීම. පැනවූ නීති රැසක් දැක් වේ.

I. බදු වෙළඳපළ සීමාවේ වෙළෙන්දන්ගෙන් පමණක් බදු අයකළ යුතුබව හා වෙළඳපළ පසුකොට යන්නවුන්ගෙන් බදු අය නොකළ යුතු බව

II. නිලධාරීන්ට නොපෙන්වා භාණ්ඩ විකුණන අයගෙන් දෙගුණයක් බදු අය කළ යුතු බව

III. රජයේ නිලධාරීන් ප්‍රමිතිගත කළ තරාදි භාවිතා කළ යුතු බව

IV. බුලත් සහ පුවක් විකිණිය යුතුවන්ගේ ඒ සඳහා සැකසූ මඩුවල තබා ගෙන බව.

V. පොහොය දින වෙළදාම් නොකළ යුතුය. එසේ කරන්නන් මහියංගණ මහ විහාරයට තෙල් බද්දක් ගෙවිය යුතු බව.

❑ අපරාධ සම්බන්ධ නීති

- සොරකම් කිරීම,මිනීමැරීම ආදී වරදවල් සඳහා දඬුවම් දීම (හතරවන මිහිදු රජු කර වූ **වේවැල්කැටිය සෙල්ලිපිය**)
- මිනී මැරීමේ වරදට - එල්ලා මැරීම.
- අන්සතු හරක් සොරකම් කිරීමට- අයිතිකරුට හරක් බාර දී හරක්ගේ ශරීරවල තබා ඇති මුද්‍රා රත්කොට සොරකම් කළ අයගේ නළලේ තැබීම.
- සැඟ වී සිටින අපරාධකරුවන් අල්ලා ගැනීමට අදාල දඬුවම්

- ගෘහ දණ්ඩ නම් වූ මෙම බද්ද අපරාධකරු අයත් ගමේ වැසියන් අපරාධකරු අල්ලා දෙනතෙක් රජයට ගෙවිය යුතු බදු විශේෂයකි.

- අතීතයේ දඬුවම් පමුණුවා ඇත්තේ වරදකරුට දෙන දඬුවමින් ආදර්ශයක් ගෙන වරදට නොපෙළඹිය යුතු බව සමාජයේ සෙසු ජනතාවට අවධාරණය කිරීම සඳහාය.
- වර්තමානයේ අප භාවිතා කරන්නේ රෝම ලන්දේසි නීතියයි.

6.3 මුදල් සහ විනිමය

හැඳින්වීම:-

- විනිමය යනු ආර්ථිකමය අරමුණකින් කරනු ලබන හුවමාරු ක්‍රියාවලියකි. ඈත අතීතයේදී ඒ සඳහා භාණ්ඩ යොදාගනු ලැබී ඇත. (භාණ්ඩ හුවමාරු ක්‍රමය)
- ඊට අමතරව විනිමය මාධ්‍යක් ලෙස **මැටියෙන් නිමකළ වෘත්තාකාර කවච** භාවිතා කර ඇති බව පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම්වලින් සොයාගෙන ඇත.

මෙරට කාසි භාවිතය පිළිබඳ ඓතිහාසික තොරතුරු

- මෙරට කාසි භාවිතය ඇරඹෙන්නේ ක්‍රි.පූ.250 දීය. ඒ උතුරු ඉන්දියානු වෙළඳුන් මෙරටට ගෙන එන ලද රිදී කාසි නොහොත් 'හස් එබූ කාසි' භාවිතයෙනි. ඒවා වෘත්තාකාර, චතුරස්‍රාකාර, ආයත චතුරස්‍රාකාර හැඩතිය. කාසිය මත විවිධ සංකේත කොටා ඇත.
- මෙම හස් එබූ කාසි පැරණි සෙල්ලිපිවල කහාපණ ලෙසත් සාහිත්‍ය කෘතිවල කහවනු ලෙසත් හඳුන්වා ඇත.(බිඳී ඇත්තේ සංස්කෘත කර්ෂාපණ යන පදයෙනි)

මෙරට කාසි භාවිතය පිළිබඳ ඓතිහාසික තොරතුරු

- ක්‍රි.පූ.පළමුවන සියවසේ අගභාගයේ දී හෝ ක්‍රි.ව.පළමුවන සියවස මුල් භාගයේදී මෙරට ස්වාධීන කාසියක් නිපද වූ බවට සාක්ෂි තිබේ.

උදා- **අලියා සහ ස්වස්තිකය** දැක්වෙන කාසිය

- විවිධ රජවරු තමන්ගේ පාලන කාලය තුල විවිධ කාසි නිකුත් කර තිබේ. (රන්,රිදී,තඹ)

- කාසි අච්චු ගැසීමේ කටයුත්ත භාරව සිටි නිලධාරියා **රූපදක**

(රූප අධ්‍යක්ෂ) ලෙස ක්‍රි.පූ. 2වන සියවසට අයත් සෙල්ලිපිවල සඳහන්ය.

මෙරට කාසි

විදේශ කාසි

අතීතයේදී විනිමය මාධ්‍යයක් ලෙසට කාසි වෙනුවට ලෝහ බර ද වටිනාකමක් ලෙස භුවමාරු වී තිබේ.

- අභයගිරි විහාරයේ කැණීම්වලදී හමු වූ රන්ලෝහ කැබැල්ලක් මත රන්දෙවිසි කළඳයි ලෙස දක්වා ඇත.(අක්ෂර අනුව මෙම කාසිය 8-9 සියවස් වලට අයත් වේ.)
- වෙස්සගිරිය සෙල්ලිපියට අනුව (ක්‍රි.ව.10 සියවසට අයත්) 'වීරාංකුර' නම් විහාරයේ වාසය කළ භික්ෂූන් වහන්සේලාට හතරවන කාශ්‍යප රජතුමා රන්කලං 200ක් පූජාකළ බව දැක් වේ.

අතීතයේදී විනිමය මාධ්‍යක් ලෙසට කාසි වෙනුවට ලෝහ බර ද වටිනාකමක් ලෙස භුවමාරු වී තිබේ.

- අභයගිරි විහාරයේ කැණීම්වලදී හමු වූ රන්ලෝහ කැබැල්ලක් මත රන්දෙවිසි කළඳයි ලෙස දක්වා ඇත.(අක්ෂර අනුව මෙම කාසිය 8-9 සියවස් වලට අයත් වේ.)
- වෙස්සගිරිය සෙල්ලිපියට අනුව (ක්‍රි.ව.10 සියවසට අයත්) 'වීරාංකුර' නම් විහාරයේ වාසය කළ භික්ශූන් වහන්සේලාට හතරවන කාශ්‍යප රජතුමා රන්කලං 200ක් පූජාකළ බව දැක් වේ.

විදේශීය මුදල් හා විනිමය කටයුතු

- ✓ ශ්‍රී ලංකාවේ නොයෙක් පලාත් වලින් විදේශීය කාසි හමුවේ.
- ✓ සුලබවම හමුවන්නේ රෝම කාසි වේ.(බොහොමයක් තඹවලින් සාදා ඇත./ලෝහ බරට අදාළ වටිනාකම අනුව භාවිතා කර ඇත.
- ✓ වරායවල තීරු බදු ගෙවීම/ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු ගෙවීම සිදුව ඇත්තේ විදේශීය රටේ මුදලිනි.(කාසිවල ලෝහ බර අනුව හුවමාරු වී ඇත.)
- ✓ චීන/අරාබි/බ්‍රිතාන්‍ය/ලන්දේසි(VOC කාසි)මෙලෙස හමුවන විදේශීය කාසි අතර වේ.

6.4 කාන්තා නියෝජනය

හැඳින්වීම

පැරණි කාලයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජය කාන්තාව ගැන ගෞරවයෙන් කල්පනා කල අතර ඇය උසස් අන්දමින් සලකනු ලැබීය.ඒ පිලිබඳව ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර (සාහිත්‍ය/පුරාවිද්‍යයාත්මක)ඇසුරු කරගත් සාක්ෂි මෙම පාඩමේදී සොයා බැලේ.

කාන්තා නියෝජනය පිලිබද ඓතිහාසික මූලාශ්‍රයන්හි දැක්වෙන තොරතුරු

- ✓ රාජ්‍ය පාලනය සදහා කාන්තාවන්ට අවස්ථාවක් ලැබුනු බව
- ✓ කාන්තාව දැඩි සමාජ බැදීම්වලින් පීඩාවට පත් නොවූ බව
- ✓ කාන්තාව මව්වරුන් ලෙස ඉසිලූ වගකීම නිසා විශේෂ ගෞරවාදරයට පත් වූ බව
- ✓ විවාහවීම කාන්තාවක කළ යුතු සමාජ මෙහෙවරක් බව
- ✓ සාමාන්‍ය සමාජයේ කාන්තාවන්ට පවා නායකත්වයට හිමිකර ගැනීමට බාධාවක් නොවූ බව

A KANDYAN GIRL.

රාජ්‍ය පාලනය සඳහා කාන්තාවන්ට අවස්ථාවක් ලැබුනු බව

- ලාහුගල පිහිටි නිල්ගිරි සෑය ස්තූපය අසල සෙල්ලිපියක 'චූල සීවලී දේවි' නම් රැජින පිළිබඳව දැක්වීමෙන් හඳුනාගත හැක.
- ලීලාවතී රැජින පොළොන්නරු රාජධානිය තෙවරක් පාලනය කරනු ලැබුවාය.

කාන්තාව දැඩි සමාජ බැඳීම්වලින් පීඩාවට පත් නොවූ බව

- තමන්ගේ ස්වාමියා දුර රටක වෙළඳ කටයුතු නියැලී වසර 3කින් නැවත පැමිනෙන තුරු හුදෙකලාව කාලය ගත කළ කාන්තාවක් පිළිබඳව රසවාහිනියේ දැක් වේ.

කාන්තාව මව්වරුන් ලෙස ඉසිලූ වගකීම නිසා විශේෂ ගෞරවාදරයට පත් වූ බව

- රසවාහිනියේ දැක්වෙන තොරතුරක දී භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ විහාරමහා දේවිය අමතා ප්‍රකාශ කොට සිට ඇත්තේ බව පෙර පින් කළ බැවින් මහත් යස ඉසුරු හා සැප සම්පත් ලබා සිටින බවය. එහෙත් ඊට පිළිතුරු දුන් විහාර මහා දේවිය “දූවරු සහ පුතුන් නැති ජීවිතය කුමන සැපක්දැයි”පෙරළා ප්‍රශ්න කළ බව දැක් වේ.

❑විවාහවීම කාන්තාවක කළ යුතු සමාජ මෙහෙවරක් බව

- වයස අවු: 16 ඉක්මවන තෙක් කාන්තාවන් තම දෙමව්පියන් රැකවරණය යටතේ කාලය ගත කළ යුතුවිය.
- දෙමව්පියන්ගේ වගකීම එම කාලය තුළ තම දියණිය සූප ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කරවීම බව **සහස්සවත්ථුප්පකරණයෙහි** දැක් වේ.
- සාලිය කුමරුගේ බිරිඳ වූ අශෝකමාලා දුටුගැමුණු රාජමාලිගයේ රසවත් ලෙස ආහාර පිළියෙල කොට කාගේත් සිත් දිනාගත් බව **සද්ධර්මාලංකාරයේ** විස්තර වේ.
- සූප ශාස්ත්‍රයෙහි දක්ෂ කාන්තාවන් **"මධුපාචිකා"**නම් ගෞරව නාමයෙන් හැඳින් වේ.
- එසේම එවෙනි කාන්තාවන් **'මධුර හත්තරසා'** ලෙසද (මිහිරි අත්ගුණයක් ඇත්තී) හඳුන්වා ඇති බව මූලාශ්‍රයන්හි දැක් වේ.

සාමාන්‍ය සමාජයේ කාන්තාවන්ට පවා නායකත්වය හිමිකර ගැනීමට බාධාවක් නොවූ බව

- අනුරාධපුර බ්‍රාහ්මණයාගම සෙල්ලිපියකට අනුව **පරුමකලු** සුමනා නම් වූ පරුමක නදිකගේ බිරිද (ක්‍රි.පූ. 2 සියවසේ පමණ) ප්‍රාදේශීය පාලනයට සන්බන්දව සිටිය දැක් වේ.
- අනුරාධපුර **කොක් ඇබේ** (ක්‍රි.ව.2 සියවසේ)

[පර්වත ලිපියට අනුව තලතා ලක්ෂ්මී නම් කාන්තාවක් භාතියතිස්ස රජුගේ කාලයේ වූ තම පවුල සතු වූ දේපළවලින් කොටසක් බෞද්ධ විහාරයට පූජා කළ බව දැක් වේ.(තම ධනය වියදම් කොට ශාසනික කටයුතු කරගෙන යාමට කාන්තාවන්ට නිදහස තිබූ බව)]

පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම්වලින් අතීත කාන්තාවන් පිළිබඳව හෙළිවන තොරතුරු

ක්‍රි.පු. 1129 තරම් ඈත කාලයකදී කාන්තාවන් තම ඇස් පිහාටු වර්ණ ගැන්වීමට භාවිතා කළ ලෝහ කූරක් රත්නපුර උඩරංචාමඩම නම් ස්ථානයෙන් හමුවිය. රතු,කහ ගුරුගල් කැබලි කිහිපයක් හා මැටි පබළුවක් ද පෙන්වා දෙනුයේ මීට අවුරුදු 3000 පෙර අවධියේ දී පවා කාන්තාව තම රූ සපුව පිළිබද උනන්දු වූ බවය.

- ක්‍රි.පූ.700-400 යුගයට අයත් දඹුල්ල ඉබ්බන්කටුව සොහොන් බිමෙන් ඉන්දියාවෙන් ආනයනය කල ගෙල මාලයක් සොයාගැනීමටද එවක කාන්තාවන් ඉතා වටිනා අබරණ පැලදීමට කටයුතු කළ බව හෙළි වේ.
- අතීත සාමජයේ කාන්තාවක්,සොයුරියක් ලෙස ගෞරවයට ලක්වූ අතර ඇය තාඩන පීඩන ලබමින් අසහනකාරී ලෙස ජීවත් වූ බවට සාධක හමුවන්නේ නැත. ඇයගේ නිදහසට සමස්ත සමාජයට ගරු කල බවද මෙම තොරතුරු අපට සනාථ කරයි.

6.5 දේශීය ආහාර

හැඳින්වීම

ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිටම අතීත වැසියන් දේශීයව වැවෙන දෑ ආහාරයට ගෙන ඇත.

ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ ආහාර

අවුරුදු 10500 කට පෙර කිතුල්ගල බෙලිලෙන් විසූ ප්‍රාග් ඓතිහාසික වැසියන් වල්දෙල්, ඇට් කෙසෙල් ආහාරයට ගෙන ඇතිබවට සාක්ෂි සොයගෙන ඇත.

ඓතිහාසික යුගයේ ආහාර

➢ ධාන්‍ය

- බහුලව භාවිතා වූයේ ධාන්‍ය වර්ගයන්ය. වී සහ කුරක්කන් බහුලව භාවිතා විය.
- මුං,තල,මෑ,අමු,මෙනේරි,කොංගු,වරැ,ගව ආදියද භාවිතා කර ඇත.
- ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවල ධාන්‍ය වර්ග 7ක් දැක් වේ.

(සාලි විහි,කැදෑස,වරකා,කංගු,දූම,යව)

- කීර්ති ශ්‍රී මේඝවර්ණාභය රජුගේ තෝනිගල සෙල්ලිපියේ ද වී, උදු,

මුං,තල යන ධාන්‍ය වර්ග ගැන සඳහන්ය.

- ක්‍රි ව12වන සියවස වනවිට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රභූවරුන් සුවඳ ගිතෙලින් පිසූ මොණර මස් සහ ඇල් හාල් බත් ජනප්‍රිය ආහාරයක් ලෙස භාවිතා කළ බව සද්ධර්මරත්නාවලියේ දැක්වේ

- දුගී ජනතාව පලා මාලුව ,කාඩි ඇඹුල සමග නිවුඩු හාලේ බත් අනුභව කර ඇත.

කැඳ වර්ග :-

- කැඳ පැරණි මූලාශ්‍රවල **යාගු , හම්බු** ලෙසත් වෙනත් තැනෙක **අඹු ,හඹු ,කාඩි** ලෙසත් දැක්වේ.

- **දිය කැඳ** -සහල් වතුරෙන් තම්බා ලුණු මිශ්‍රකරගත්විට

- **උළු කැඳ-** සහල් එක්කොටසකට වතුර කොටස් හයක් යොදා සකසා රෝගීන්ට දෙන කැඳ (යවාගු,ලුණු කැඳ) බෙහෙත් වර්ග මිශ්‍ර කොට ඉතා රසවත් ලෙස සකසන කැඳ උළු කැඳ නම් වූ බව සද්ධර්මරත්නාවලියේ සඳහන්ය.

- **ඇඹුල්හඹු /ඇඹුල් කැඳ-** දිනයේ මුලින්ම ගත් බෙහෙත්ගුණ ඇති කොළ වර්ග යොදා සකසන ලද කැඳ වර්ගයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණී දේශීය ආහාර

➢ සත්ත්ව ආහාර :-

මස්/මාළු - වැව්වල සිට කුඹුරුවලට සහ කුඩා ඇළ මාර්ගවලින් මාළු ඇල්ලීම වෙනුවෙන් **මාත්‍රිකා මත්ස්‍ය භාගය** නම් බද්දක් අයකර ඇත.

- ස්වභාව ධර්මයේ පවතින දේ පෝෂණ ගුණයට හානි නොවන සේ ආහාරයට ගැනීමෙන් නිරෝගී ශක්තිමත් ශරීරයක් පවත්වා ගැනීමට අතීත ශ්‍රී ලාංකිකයන් කටයුතු කරඇත.

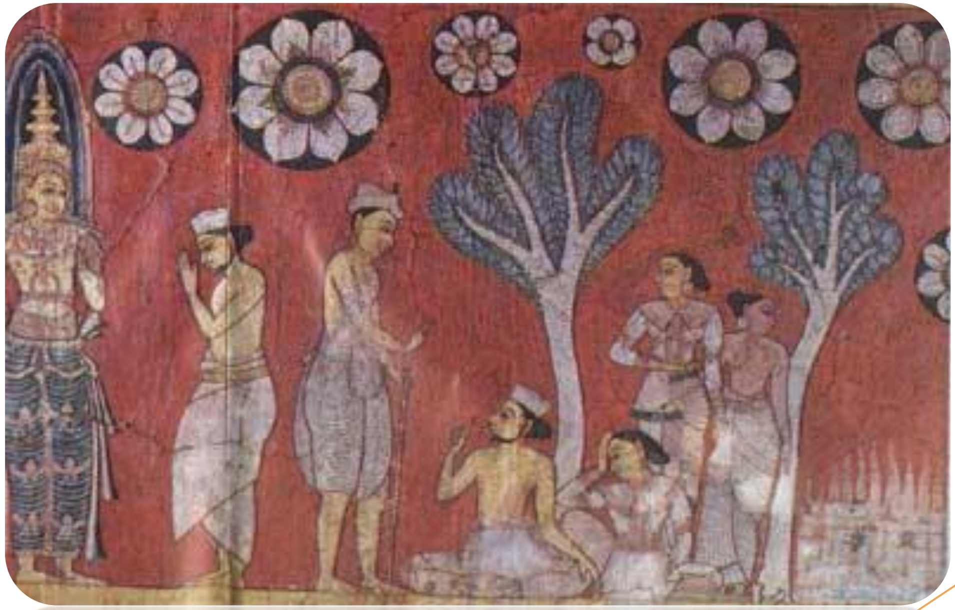

6.6 පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම

හැඳින්වීම

අපේ මුතුන් මිත්තන් ගොවියන් වූ හෙයින් ඔවුහු ස්වභාවික පරිසරය සමග සුහද සබඳතාවක් පවත්වා ගත්හ.ගහකොළ සතා සිව්පාවුන් විනාශ කිරීමට වෙනුවට පරිසරයට හිතකර අන්දමට ඒවා සමග ගනුදෙනු කිරීමට අවශ්‍ය නීති රීති පවා එකල පනවා තිබිණි.

අතීතයේ පනවා තිබූ පරිසර නීති

- හතරවන මිහිඳු රජතුමා

අනුරාධපුර පුවරු ලිපිය (උස් ගොඩබිම් ඉඩම්වල කැලෑ නොකැපිය යුතු යැයි නියෝග කර ඇත.)

- තුන්වන උදය රජතුමා

අනුරාධපුර බුද්ධන්නෙහෙල සෙල්ලිපිය (වල්වල දඬුපත් නොකවනු ඉසා-කැළෑවල ගස්කොළෙන් නොකැපිය යුතුය.)

- පස්වන කාශ්‍යප රජතුමා -කොණ්ඩවට්ම්වාන් ටැම් ලිපිය (ගස්කොළන් කළමනාකරණයේ දී රජය පනවා ඇති නීතිරීතිවලට අනුකූලව ක්‍රියාකරන ලෙස රජයේ නිලධාරීන්ට උපදෙස් දී ඇත.)
- පරිසරයට අයත් සතුන් නොමැරිය යුතු බවට රජවරු නීතිරීති පැනවීම පිලිබඳව මීට පෙර සාකච්ඡා කෙරිණි.(මාඝාත නීතිය පැනවීම)

සවියෙන් පෙරට - අපි එකට

e - ඉගෙනුම් පාසල

හොරණ අධ්‍යාපන කලාපය

ශ්‍රේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
10	ඉතිහාසය	2	6. ඓතිහාසික දැනුම සහ එහි ප්‍රායෝගික ආදේශනය - ඇගයීම

සැකසුම:කේ රාජිකා කුමුදිනී, බප/හො/දීපාලෝක මහා විද්‍යාලය

කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

06.1 ඓතිහාසික යුගයේ සමාජ සංවිධානය

1. සමාජ සංවිධානයක දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන ලක්ෂණය කුමක්ද?
2. “නරඉසෙර” නම් විරුදාවලියෙන් හැඳින්වූ රජතුමා කවුරුන්ද?
3. රජුට සමීපව කටයුතු කළ රාජකීය නිලධාරීන් අතීතයේදී හඳුන්වා ඇත්තේ කෙසේද?
4. ″කුඩීන්” ලෙස සෙල්ලිපිවල දක්වා ඇත්තේ කවුරුන්ද?
5. අතීත සමාජයේ දාසයින් වර්ග දෙකකි. එම වර්ග දෙක කවුරුන්ද?
6. අතිත සමාජ සංවිධාන අනුපිළිවෙළ වර්තමානයේ හැඳින්වෙන්නේ කෙසේද?

06.2 ඓතිහාසික යුගයේ නීතිය සහ සම්ප්‍රදාය

1. නීතිය හා සම්ප්‍රදාය හඳුන්වන්න.
2. අතීතයේ දී නීති සම්පාදනය කළ ආයතනය හඳුන්වා ඇත්තේ කෙසේද?
3. 'මේකාප්පර්' යනු කවුරුන්ද? ඔහුගේ කාර්යය කුමක්ද?
4. පොළොන්නරු යුගයේ දී 'මේකාප්පර්' වෘත්තියෙහි කටයුතු කල පුද්ගලයෙකු පිළිබඳව දැක්වෙන මූලාශ්‍රය කුමක්ද?
5. පහත බදු වර්ග පැනවූයේ කුමන කටයුතු වෙනුවෙන්දැයි වෙන් වෙන්ව දක්වන්න.
   1.දකපති   2.බොජකපති 3.මතරමජිබක
6. රජයේ ඉඩම් පරිහරණයට ගෙවිය යුතු බදු ප්‍රමාණය කොපමණද?
7. රේගු බදු ගැන දැක්වෙන සෙල් ලිපිය කුමක්ද?
8. අතීතයේ උසාවි පද්ධතියක් පැවති බවට තොරතුරු ලැබෙන මූලාශ්‍රය කුමක්ද?
9. කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් පරිසරයට සිදුවන හානිය පාලනයට, පස සෝදායාම ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ නීති දැක්වෙන සෙල්ලිපිය කුමක්ද?

10.වෙස්සගිරි සෙල්ලිපිය කරවූයේ කවුරුන්ද?එහි සඳහන්වන පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළ නීතියක් දක්වන්න.

11. මාඝාත නීතිය යනු කුමක්ද? එය පැනවූ රජතුමා කවුරුන්ද?

12. සත්ත්ව හානිය වැලැක්වීමට අතීතයේ පැනවූ වෙනත් නීති දෙකක් දක්වන්න.

13. ජලාශවල පක්ෂීන් නොමැරිය යුතු බවට පාරිසරික නීතියක් පැනවූ රජතුමා කවුරුන්ද?

14. වෙළඳාම ක්‍රමවත් කිරීමට පැනවූ නීති දැක්වෙන පැරණි මූලාශ්‍රය කුමක්ද?

i. එම නීති පැනවූ රජතුමා කවුරුන්ද?
ii. ඉන් එක් නීතියක් සඳහන් කරන්න.

15. සොරකම් කිරීමට මිනීමැරීමට ලබාදෙන දඬුවම් දැක්වෙන සෙල්ලිපිය කුමක්ද? එම නීති පැන වූ රජතුමා කවුරුන්ද?

16. ගෘහ දණ්ඩ බද්ද යනු කුමක්ද?

06.3 මුදල් හා විනිමය

1. ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර අනුව ශ්‍රී ලංකාවෙන් හමුවන පැරණිම විනිමය මාධ්‍යය කුමක්ද?

2. මෙරටින් හමුවන සංකේත සහිත පැරණිම කාසි හඳුන්වන්නේ කෙසේද?

3. මෙරට නිපදවූ ස්වාධීන කාසියෙහි ඇතුළත් රූකම් මොනවාද?

4. කාසි අච්චු ගැසීමේ කටයුතු භාරව සිටි නිලධාරියා කවුරුන්ද?

5. රන් ලෝහ බර වටිනාකමක් ලෙස විනිමය කටයුතු වලදී භාවිතාකළ බවට හමුවන පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂිය කුමක්ද?

6.මෙරටදී හමුවන සුලබ විදේශ කාසි වර්ගය මොනවාද?

7.එම කාසි විශේෂය හැර මෙරටින් හමුවන වෙනත් විදේශීය කාසි වර්ග තුනක් නම් කරන්න.

06.4 කාන්තා නියෝජනය

1. අතීත මූලාශ්‍රයන්හි කාන්තාව රාජ්‍ය පාලනයටද පත්වූ බවට හෙළිවන සෙල්ලිපියක් නම් කරන්න . එහි දැක්වෙන රැජිණිය කවුරුන්ද?

2. ස්වාමියා දුරු රටක වෙළඳ කටයුතුවල නියැලෙද්දී වසර තුනක් හුදකලාව ගතකළ කාන්තාව පිළිබඳ කියැවෙන මූලාශ්‍රය කුමක්ද?

3. දෙමව්පියන් තමන්ගේ දියණිය සූප ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කරවීම ඔවුන් සතු වගකීමක් බව කියැවෙන මූලාශ්‍රය කුමක්ද?

4.පහත තොරතුරු දැක්වෙන මූලාශ්‍ර යා කරන්න.

1. අශෝකමාලා රසවත් ලෙස ආහාර පිළියෙල කොට කාගේත් සිත් දිනාගත් බව විස්තර වන මූලාශ්‍රය	1. සහස්සවත්ථුප්‍රකරණය
2. සූපශාස්ත්‍රෙයහි දක්ෂ කාන්තාවන්" මධුපාචිකා " යන ගෞරව නාමයෙන් හැඳින්වූ බව කියැවෙන මූලාශ්‍රය	2. ධම්පියා අටුවා ගැටපදය
3. තම දියණියන් සූප ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කරවීම දෙමව්පිය වගකීම බව දැක්වෙන මූලාශ්‍රය	3. අනුරාධපුර කොක් ඇබේ පර්වත ලිපිය
4. පරුමකලු සුමනා නම් කාන්තාව ගැන දැක්වෙන මූලාශ්‍රය	4. සද්ධර්මාලංකාරය
5. තම දේපලවලින් කොටසක් ශාසනික කටයුතුවලට භාතියතිස්ස රජුගේ කාලයේ විසූ තලතා ලක්ෂ්මී නම් කාන්තාව දැක්වෙන මූලාශ්‍රය	5. අනුරාධපුර බ්‍රාහ්මණයාගම සෙල්ලිපිය

5.ක්‍රිස්තු පූර්ව යුගයේ කාන්තාවන් ඇස් පිහාටු වර්ණ ගැන්වීමට ලෝහ කූරක් භාවිතා කළ බවට පැරණි සාක්ෂි හමුවූයේ කවර ස්ථානයකින්ද?

6. ඉබ්බන්කටුව සොහොන්බිමේ හමු වූ ගෙල මාලය සෑදීමට භාවිත කල පබළු ආනයනය කළ රට කුමක්ද?

6.5 දේශීය ආහාර

1. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ විසූ වැසියන් දේශීයව වැවෙන දෑ ආහාරයට ගත් බවට තොරතුරු ලැබුණු ස්ථානය කුමක්ද?

2. තෝනිගල සෙල්ලිපිය කරවන ලද රජතුමා කවුරුන්ද?

3. සුවඳ ගිතෙලින් පිසූ මොණර මස් සහ ඇල් හාල් බත් අතීත ප්‍රභූවරු ආහාරයට ගත් බව කියැවෙන මූලාශ්‍රය කුමක්ද?

4. පැරණි මූලාශ්‍රයන්හි කැඳ හැඳින්වීමට භාවිතා කර ඇති වචන දෙකක් ලියන්න.

5. දම්පියා අටුවා ගැටපදයේ දැක්වෙන "තීල සංගුලිකා" යනු මොනවාද?

6.“සියලුම ලිය ජාතීහු කටු ඇති රුකය” ලෙස දක්වා ඇති මූලාශ්‍රය කුමක්ද?

7.“කරබෑඹිය” යනු මොනවාද?

8.“කිරි ගෙරි” යනු කවුරුන්ද?

9. රෝගීන්ට සාදන කැඳ හැඳින්වූයේ කෙසේද?

10. “මාත්‍රිකා මත්ස්‍ය භාගය” ගෙවනු ලැබුයේ කුමන කටයුත්තක් වෙනුවෙන්ද?

6.6 පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම

1. හතරවන මිහිඳු රජතුමා “උස ගොඩබිම් ඉඩම්වල කැලෑ නොකැපිය යුතු ” බවට නියෝග කර ඇති සෙල්ලිපිය කුමක්ද?

2. “වල්වල දඬුපත් නොකපනු ඉසා” ලෙසින් දැක්වෙන සෙල්ලිපිය කුමක්ද?

3. ගස්කොළන් කළමනාකරණයේදී රජය පනවා ඇති නීති රීතිවලට අනුකූලව ක්‍රියා කරන ලෙස නියෝග කර ඇති සෙල්ලිපිය කුමක්ද?

සවියෙන් පෙරට - අපි එකට

e - ඉගෙනුම් පාසල

හොරණ අධ්‍යාපන කලාපය

ශ්‍රේණිය	විෂයය	වාරය	පාඩම
10	ඉතිහාසය	2	6. ඓතිහාසික දැනුම සහ එහි ප්‍රායෝගික ආදේශනය - පිළිතුරු

සැකසුම:කේ රාජිකා කුමුදිනී, බප/හො/දීපාලෝක මහා විද්‍යාලය

06.1 ඓතිහාසික යුගයේ සමාජ සංවිධානය

01. පුද්ගල සම්බන්ධතාවලට අනුපිළිවෙලින් තිබීම

02. කූටකණ්ණතිස්ස රජු

03. රද්කොල් සම්දරු

04. රටේ සාමාන්‍ය ජනතාව

05.

- අන්වයාතදාස (පාරම්පරික දාසයන්)
- ධනක්කීතදාස (කුලියට ලබාගත් දාසයින්)

06. සමාජ ඒකාබද්ධතාව

06.2 ඓතිහාසික යුගයේ නීතිය සහ සම්ප්‍රදාය

01. සමාජයක් යහපත් ලෙස පවත්වා ගෙන යෑමට සමාජය විසින් සම්මත කර ගනු ලබන පොදු පිළිගැනීම් ය.

02. වදාළ (ව්‍යවස්ථාදායකය)

03. ආරක්ෂක නිලධාරියා

- නීති නියාමනය කිරීම.

04. පනාකඩුව තඹ සන්නස

05.

I. වැව්වල ජලය භාවිතා කරන්නන්ගෙන් අය කර ගන්නා බද්ද
II. ඉඩම්වල වගා කරන්නන්ගෙන් අය කර ගන්නා බද්ද
III. ඇළ මාර්ගවල මත්ස්‍යයින් ඇල්ලීම වෙනුවෙන් අය කර ගත් බද්ද

06. නිෂ්පාදනයෙන් හයෙන් එකකි.

07. අම්බලන්තොට ගොඩවාය (ක්‍රි.ව.1 සියවසට අයත්)

08. පළමුවන ගජබාහු රජු පිහිට වූ සිතුල්පව්ව සෙල්ලිපිය

09. කොණ්ඩවට්ටවාන් ටැම් ලිපිය (ක්‍රි.ව.9 සියවසට අයත්)

10. IVවන මහින්ද රජතුමා

11. කිසිදු සතෙකු නොමැරිය යුතු බවට පැන වූ නීතිය

- අමණ්ඩ ගාමිණී අභය රජු

12. * මී හරකුන්, එළහරකුන් සහ එළුවන් ඝාතනය කරන්නන්ට මරණ දඬුවම පැනවීම.

 * ජලාශවල ජීවත් වන පක්ෂීන් නොමැරිය යුතු බවට වන නීතිය

13. නිශ්ශංකමල්ල රජතුමා

14. හෝපිටිගමුව සෙල්ලිපිය (සොරබොර වැව ටැම් ලිපිය)

- තුන්වන උදය රජතුමා
- වෙළඳපළ සීමාවේ වෙළදාම් කරන අයගෙන් පමණක් බදු අය කළ යුතුය.(10 පෙළපොත 82 පිටුවේ අනෙකුත් නිති දැක්වේ)

15. වේවැල්කැටිය සෙල්ලිපිය

- හතරවන මිහිදු රජු

16. අපරාධකරුවන් ජීවත් වූ ගම්වල ගමේ වැසියන් විසින් රජයට බද්දක් ගෙවීමයි.

06.3 මුදල් හා විනිමය

1. භාණ්ඩ හුවමාරු ක්‍රමයයි

2. හස්එබු කාසි

3. අලියකුගේ සහ ස්වස්තිකයක රූකම්

4. රූපදක

5. අනුරාධපුරයේ අභයගිරි විහාරයේ කැණීම් කටයුතු වලදී රන් ලෝහ කැබැල්ලක් සොයාගැනීම හා එහි “රන් දෙව්සි කළඳ ” යනුවෙන් ලියා තිබීම

6. රෝම කාසි

7. චීන,අරාබි,බ්‍රිතාන්‍ය කාසි

06.4 කාන්තා නියෝජනය

1. ලාහුගල පිහිටි නිල්ගිරි සෑය නමින් හැඳින්වෙන පැරණි චෛත්‍යය අසලින් සොයා ගන්නා ලද සෙල්ලිපිය

චූලසීවලී නම් රැජිණ

2. රසවාහිනී නම් සාහිත්‍යය නෘතිය

3. සහස්සවත්ථුපකරණය නම් කෘතියේ

4.

1.අශෝකමාලා රසවත් ලෙස ආහාර පිළියෙල කොට කාගේත් සිත් දිනාගත් බව විස්තර වන මූලාශ්‍රය	සද්ධර්මාලංකාරය
2.සූපශාස්ත්‍රෙයහි දක්ෂ කාන්තාවන්" මධුපාචිකා " යන ගෞරව නාමයෙන් හැඳින්වූ බව කියැවෙන මූලාශ්‍රය	ධම්පියා අටුවා ගැටපදය
3. තම දියණියන් සූප ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කරවීම දෙමව්පිය වගකීම බව දැක්වෙන මූලාශ්‍රය	සහස්සවත්ථුප්‍රකරණය
4. පරුමකලු සුමනා නම් කාන්තාව ගැන දැක්වෙන මූලාශ්‍රය	අනුරාධපුර බ්‍රාහ්මණයාගම සෙල්ලිපිය
5.තම දේපලවලින් කොටසක් ශාසනික කටයුතුවලට භාතියතිස්ස රජුගේ කාලයේ විසූ තලතා ලක්ෂ්මී නම් කාන්තාව දැක්වෙන මූලාශ්‍රය	අනුරාධපුර කොක්ඇබේ සෙල්ලිපිය

5.රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් උඩරංචාමඩම නිවාස සංකීර්ණයෙන්

6.ඉන්දියාවෙන්

6.5 දේශීය ආහාර

1.කිතුල්ගල බෙලිලෙනෙන්

2.කීර්ති ශ්‍රී මේඝවර්ණාභය රජු

3.සද්ධර්මරත්නාවලියෙන්

4.“යාගු“,“හම්බු”

5.තලගුලි

6.සද්ධර්මරත්නාවලිය

7.කරපිංචා

8.කිරි ලබා ගන්නා දෙනුන්ය

9.යවාගු /උළුකැඳ

10.කුඹුරු කරා විහිදෙන කුඩා ඇළ මාර්ගවල මාළු ඇල්ලීම වෙනුවෙන් (රජය අය කළ බදු)

6.6 පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම

1. අනුරාධපුර පුවරු ලිපියේ
2. අනුරාධපුර බුද්ධන්නෙහෙල සෙල්ලිපියේ
3. කොණ්ඩවට්ටවාන් ටැම් ලිපියේ